II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 16 september 1998

om villkorat godkännande av det stöd som Italien har beviljat Italstrade SpA

(delgivet med nummer K(1998) 2859)

(Endast den italienska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(1999/269/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 93.2 första stycket i detta,

med beaktande av Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a i detta,

efter att i enlighet med nämnda artiklar ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig [1], och

av följande skäl:

I

Italstrade SpA (nedan Italstrade) är ett företag som är verksamt inom konstruktion och byggande av civil infrastruktur (vägar, järnvägar osv.). Företaget ägdes ursprungligen till 100 % av Iritecna SpA (Iritecna), ett holdingbolag som helt ägs av IRI SpA (IRI), vilket i sin tur ägs till 100 % av det italienska finansministeriet. Under 1993 vidtog IRI följande åtgärder i syfte att omstrukturera sin konstruktions- och byggsektor:

— Att försätta Iritecna i likvidation till en total kostnad av 4 490 miljarder italienska lire (2,3 miljarder ecu).

— Inrättande av ett underordnat holdingbolag, Fintecna SpA (Fintecna), med uppgift att privatisera de lönsamma verksamheterna.

På grund av de stora förluster som registrerats under perioden 1992–1994 överfördes Italstrade till Iritecna för att läggas ned. Med hänsyn till främst den stora orderstocken, vilken i huvudsak bestod av andelen i konsortierna Iricav 1 och 2, som innehar kontrakten för sträckorna Rom–Neapel och Verona–Venedig i projektet för höghastighetståg, ansågs Italstrade vara en potentiellt intressant tillgång för privata investerare. Hela företagets kapital överfördes därför till Fintecna i syfte att privatisera företaget.

Under perioden 1991–1994 hade företaget noterat förluster uppgående till sammanlagt 267 miljarder italienska lire (137 miljoner ecu). Företagets bruttomarginal i förhållande till omsättningen hade minskat från 9 % år 1991 till ett negativt värde på 15 % av omsätt-

[1] EGT C 328, 30.10.1997, s.3.

ningen 1994. Iritecna hade under denna period varit tvunget att upprepade gånger gå in med ekonomiskt stöd (kapitaltillskott och avskrivningar av krediter) till ett sammanlagt värde av över 450 miljarder lire (231 miljoner ecu).

De omstruktureringsåtgärder som företaget har vidtagit (minskning av personalen från 1 447 till 866 anställda, nedskrivning av pågående arbeten osv.) och prognoserna för återupptagandet av arbetena med projektet för höghastighetståget gjorde att det föreföll möjligt att Fintecna skulle kunna privatisera företaget snabbt. I den omstruktureringsplan som gavs in till kommissionen angavs uttryckligen en möjlighet att placera företagen inom byggsektorn, däribland Italstrade, på marknaden redan före utgången av 1995. I detta syfte hade man redan i slutet av 1994 utsett en konsult med uppgift att undersöka marknaden och finna potentiella köpare.

Genom kommissionen beslut 95/524/EG [1] (nedan kallat beslutet) förklarades det stöd som beviljats Iritecna och Fintecna i samband med Iritecnas likvidation förenligt med den gemensamma marknaden. I beslutet godkändes också de kapitaltillskott från Iritecna som gjorts fram till och med den 31 december 1994 för att täcka Italstrades förluster (450 miljarder lire, dvs. 231 miljoner ecu).

I artikel 1 i beslutet angavs som villkor att den av kommissionen godkända omstruktureringsplanen skulle följas, däribland att privatisering av de företag som ägdes av Fintecna, t. ex. Italstrade, skulle genomföras inom rimlig tid och utan ytterligare stöd.

Efter det att beslutet hade fattats upplyste emellertid den italienska regeringen kommissionen om att försäljningen av företaget hade skjutits upp för att de rättsliga verkningarna av de avtalsenliga garantier som IRI ställt för arbetet med höghastighetstågen skulle undersökas närmare.

När undersökningen om de rättsliga frågorna hade avslutats återupptogs försäljningsförfarandet i november 1995 med målet att endast överlåta en minoritetsandel av kapitalet. Överlåtelsen av hela kapitalet skulle ske när IRI hade infriat garantierna för arbetet med höghastighetstågen.

Under tiden fortsatte Italstrade att notera stora förluster. Dessa ökade från 15 miljarder lire (8 miljoner ecu) 1995, efter uppskrivningar på över 16 miljarder lire, till 96 miljarder lire (49 miljoner ecu) 1996.

För att återbilda aktiekapitalet, som hade urholkats på grund av förlusterna, tvingades Fintecna tillskjuta nya medel i Italstrade, uppgående till sammanlagt 126 miljarder lire (64 miljoner ecu) under perioden 1996–1997.

På kommissionens begäran meddelade de italienska myndigheterna den 24 juni 1997 att de beskrivna tillskotten till förmån för Italstrade hade genomförts och att förhandlingarna om försäljningen av företaget hade återupptagits. Enligt de italienska myndigheterna skulle Fintecnas beviljande av medel till Italstrade betraktas som en civilrättslig förpliktelse för att förhindra företagets likvidation.

I mars 1997 överlät Fintecna slutligen 49 % av Italstrades kapital till en privat investerare (Astaldi). Köpeavtalet innehöll följande villkor:

— Astaldi beviljade Fintecna en säljoption för de återstående andelarna till ett på förhand fastställt pris. Säljoptionen var giltig från och med januari 1999 till och med sex månader efter utgången av IRI:s garantier för arbetena med höghastighetståget eller, om IRI själv skulle frigöra garantierna i förtid, till och med den 30 juni 1999.

— Försäljningspriset fastställdes på grundval av den uppskattning av Italstrades sammanlagda värde till 30 miljarder lire (15 miljoner ecu).

— En skyldighet för Fintecna att återbilda Italstrades kapital, vid tidpunkten för överlåtelsen, upp till ett belopp av 30 miljarder lire.

För att efterkomma det nämnda avtalsvillkoret om återbildande av aktiekapitalet, beviljade Fintecna Italstrade i april och augusti 1997 ytterligare medel, uppgående till 27 miljarder lire (14 miljoner ecu)

Kommissionen beslutade att inleda förfarandet i artikel 93.2 i fördraget avseende de kapitaltillskott som gjorts under åren 1995 till 1997, de otillräckliga omstruktureringsåtgärderna och metoderna för privatisering av företaget, eftersom dessa omständigheter föreföll strida mot de villkor som föreskrivits i beslutet. I en skrivelse av den 1 augusti 1997 underrättade kommissionen Italiens regering om sitt beslut om att inleda förfarandet [2].

[1] EGT L 300, 13.12.1995, s. 23.

[2] EGT C 328, 30.10.1997, s. 3.

Den italienska regeringen inkom officiellt med sina synpunkter i en skrivelse av den 20 oktober 1997.

Ingen annan medlemsstat eller berörd tredje part har framfört några synpunkter till kommissionen inom den föreskrivna tiden. I en skrivelse av den 30 januari 1998 begärde kommissionen ytterligare upplysningar från de italienska myndigheterna. Dessa upplysningar lämnades genom en skrivelse av den 6 mars 1998. Den 5 maj tillhandahöll de italienska myndigheterna slutligen kommissionen kopior av företagets balansräkning för 1997 och av företagets verksamhetsplan för 1998–2000.

Av de italienska myndigheternas upplysningar framgick att Fintecna hade beviljat Italstrade ett nytt kapitaltillskott med 52 miljarder lire den 31 december 1997 som en avräkning till förmån för köparen för senare gjorda nedskrivningar av Italstrades tillgångar. Genom denna transaktion ökade det sammanlagda belopp som Fintecna har beviljat Italstrade efter 1994 till 178 miljarder lire (91 miljoner ecu).

II

I sina synpunkter på att förfarandet hade inletts hävdade Italiens regering

i) att det i beslutet föreskrevs en möjlighet till nya kapitaltillskott i Italstrade,

ii) att Fintecna har gjort dessa ingripanden med företagets egna medel med utgångspunkt från hur en privat investerare skulle ha agerat och att de därför inte utgör statligt stöd, och

iii) att villkoren i beslutet inte har överträtts.

Den italienska regeringen har vidare anfört att även om de ovannämnda ingripandena skulle betraktas som statligt stöd, bör de hur som helst förklaras förenliga med den gemensamma marknaden med stöd av artikel 92.3 i fördraget.

Med avseende på punkt i hävdar den italienska regeringen att kommissionen redan vid tiden för beslutet kände till att det var nödvändigt att tillskjuta ytterligare medel till företaget för att göra privatiseringen möjlig. Enligt den italienska regeringen informerades dessutom kommissionen i god tid om alla kapitaltillskott till Italstrade och om hur försäljningen framskred.

I den omstruktureringsplan som godkändes i beslutet föreskrevs att sunda företag, eller företag som kan saneras, skulle överföras till Fintecna för att underlätta deras privatisering. I beslutet hade det således tagits hänsyn till behovet av att finansiera vissa omstruktureringar, särskilt inom byggsektorn, där Italstrade är verksamt

Efter beslutet höll dessutom både Fintecna och dess ägare IRI regelbundet kommissionen informerad om hur privatiseringsförfarandet framskred. Särskilt tillhandahöll IRI och Fintecna under ett möte i Rom i juni 1997 alla nödvändiga uppgifter för bedömningen av de omständigheter som detta förfarande enligt artikel 93.2 avser.

I fråga om punkt ii påpekar den italienska regeringen att Fintecnas ingripanden till förmån för Italstrade har finansierats med medel som genererats genom den egna verksamheten och utan några tillskott från staten. Fintecna har dessutom grundat sina ingripanden på den så kallade principen om en privat investerare, varför dessa inte kan betraktas som statligt stöd.

Fintecna jämförde i själva verket kostnaderna för en likvidation av Italstrade med kostnaderna för ett kapitaltillskott och en privatisering. Eftersom de beräknade kostnaderna för en likvidation översteg kostnaderna för kapitaltillskott till och överlåtelse av företaget, borde de inte kunna betraktas som statligt stöd i den mening som avses i artikel 92.1.

Kostnaderna för att likvidera Italstrade uppgick enligt Fintecnas uppskattningar till 535 respektive 1 500 miljarder lire beroende på om det gällde en tvångslikvidation eller om det var fråga om en frivillig likvidation. Mot bakgrund av dessa kostnader bedömde Fintecna att det var lämpligare att skuta till kapital till Italstrade och därigenom hålla företaget vid liv i väntan på dess privatisering. Mot denna bakgrund handlade Fintecna som en privat investerare och de medel som beviljats Italstrade skulle därmed inte utgöra statligt stöd.

Avseende punkt iii hävdar den italienska regeringen att den har iakttagit alla villkor i beslutet och hänvisar särskilt till den totala kostnaden för omstruktureringen, åtagandena att omstrukturera företagsgruppen och privatiseringen av Italstrade.

I fråga om totalkostnaden för den av kommissionen godkända planen konstaterar den italienska regeringen att beslutet innebar ett godkännande av ett högsta stödbelopp på 4 490 miljarder lire, varav 1 090 miljar-

der lire avser medel som redan beviljats helägda företag, däribland Italstrade, under perioden 1991–1993 och 3 400 miljarder lire avser den förväntade slutliga kostnaden för likvidationen av Iritecna (däribland 1 653 miljarder lire som härrör från Fintecnas företagsförsäljningar).

För närvarande räknar Italiens regering i sina uppskattningar med en slutlig kostnad som understiger det ovannämnda högsta stödbeloppet, trots de små intäkterna från försäljningen av Italstrade. Beslutet har därför följts

Vad gäller de omstruktureringsåtgärder som anges i beslutet, påpekar den italienska regeringen att de åtgärder som vidtagits har fallit inom ramen för den av kommissionen godkända planen. I fråga om minskningarna av personalen (och därmed indirekt av produktionskapaciteten), betonar Italiens regering att de uppgifter som kommissionen angav i beslutet om att inleda förfarandet hänför sig till ”aktiv” tillsvidareanställd personal, medan uppgifterna som är hämtade från balansräkningarna även omfattar personal som är anställd på viss tid och personal som får ersättning från arbetslöshetskassan.

Den italienska regeringen hävdar att försämringen av Italstrades ekonomiska resultat jämfört med det som förväntades i planen (nettoresultat 24 miljarder lire 1995 och 26 miljarder lire 1996) beror på de försämrade marknadsvillkoren och inte på att företaget inte har omstrukturerats.

Italiens regering hävdar att Italstrades resultat under åren 1995 och 1996 inte kan jämföras direkt med den omstruktureringsplan som kommissionen godkände i beslutet. Att uppskattningarna i planen i fråga om försäljningen inte har förverkligats har enligt den italienska regeringen lett till en minskning av bruttomarginalen med 170 miljarder lire under dessa två år. Om man till denna negativa effekt lägger vissa extraordinära poster uppgående till 99 miljarder lire, vilka inte kunde förutses när planen upprättades, framgår det att de planerade omstruktureringsåtgärderna har iakttagits i allra högsta grad.

I fråga om den skyldighet att privatisera som anges i beslutet, gör Italiens regering följande anmärkningar:

— Denna skyldighet är fortfarande under prövning i förstainstansrätten.

— Bortsett från denna omständighet har Fintecna iakttagit villkoret genom att överlåta Italstrade inom ”rimig tid”, vilket föreskrivs i beslutet.

I beslutet om att inleda förfarandet påpekade kommissionen att utifrån de upplysningar som kommissionen då hade tillgång till kunde försäljningen av Italstrade inte betraktas som en verklig privatisering, eftersom Fintecna endast överlät 49 % av sina aktier och behöll 51 % av dem.

Italiens regering hävdar i detta sammanhang att privatiseringen av Italstrade bör betraktas som verklig och oåterkallelig. Överlåtelsen av 49 % av aktierna hänger samman med särskilda avtalsvillkor som kräver att återstående 51 % överlåts. Valet att dela upp överlåtelsen i två separata delar berodde enligt den italienska regeringen på att det fanns ett avtalsvillkor i överenskommelsen mellan företaget TAV SpA. (TAV) och Iricav-konsortiet, som Italstrade ingår i. Detta konsortium har tilldelats kontrakt, som TAV är uppdragsgivare för, avseende konstruktionen av sträckan Rom–Neapel i projektet för höghastighetståget. Enligt detta villkor är IRI skyldigt att kvarstå som ”majoritetsaktieägare” i konsortiet till dess att arbetena har slutförts.

Detta avtalsvillkor skulle enligt den italienska regeringen kunna upphävas om Iricav-konsortiet och uppdragsgivaren TAV är överens om det. I ett sådant fall anges redan i avtalet om överlåtelse av Italstrade en möjlighet för Fintecna att överlåta den återstående andelen av aktiekapitalet.

Som bevis på att överlåtelsen av Italstrade skall betraktas som oåterkallelig åberopar Italiens regering ytterligare två omständigheter, nämligen

— att den italienska konkurrensmyndigheten i sin undersökning kom fram till att ledningsansvaret omedelbart övergick till förvärvaren vid överlåtelsen, trots att denna endast avsåg 49 % av kapitalet,

— att Fintecnas revisor, på grundval av kriteriet om effektiv kontroll, inte kommer att räkna med företagets resultat för 1997 i Fintecnas konsoliderade räkenskaper.

I beslutet krävdes vidare att privatiseringen av Italstrade skulle ske utan ytterligare stöd. I detta hänseende hävdar den italienska regeringen att Fintecnas ekonomiska ingripanden efter 1994, uppgående till ca 178

miljarder lire (ca 91 miljoner ecu), inte skall betraktas som statligt stöd i den mening som avses i artikel 92, av de skäl som anges i punkt ii ovan. I andra hand anser den italienska regeringen att det eventuella stödet av följande skäl skall betraktas som förenligt med den gemensamma marknaden:

— Medlen beviljades inom ramen för en omstruktureringsplan som syftade till att återställa företagets lönsamhet, vilken har bekräftats genom att företaget har privatiserats.

— Stödet var begränsat till vad som var absolut nödvändigt för att säkerställa att företaget kunde återgå till marknadsvillkor.

III

Mot bakgrund av ovanstående bör det först och främst kontrolleras om de beskrivna åtgärderna strider mot villkoren i beslutet. Om så är fallet bör man på nytt granska förenligheten av det stöd som beviljades Italstrade fram till och med 1994 och som godkändes inom ramen för det nämnda beslutet. För att kunna bedöma om villkoren i artikel 1.4 och 1.5 har iakttagits måste det dessutom avgöras om de medel som har beviljats Italstrade efter 1994 utgör statligt stöd enligt artikel 92 i fördraget och i så fall huruvida de samlade stödåtgärderna till förmån för Italstrade är förenliga med den gemensamma marknaden.

Som anförts ovan förklarades i beslutet det stöd som beviljats Italstrade fram till och med 1994 (450 miljarder lire, dvs. 231 miljoner ecu) förenligt med den gemensamma marknaden, under förutsättning att en rad villkor uppfylldes, bland andra följande:

i) En skyldighet för Italstrade att genomföra de åtgärder som fastställts i den omstruktureringsplan som godkänts av kommissionen.

ii) Ett åtagande att privatisera Fintecna och dess dotterbolag, bland andra Italstrade, i enlighet med den tidsplan som lagts fram för kommissionen och i vart fall inom rimlig tid.

iii) Ett förbud mot att använda inkomsterna från Fintecnas försäljningar för att stödja företag i svårigheter, vilka ännu inte har sålts.

iv) Ett förbud mot att bevilja nytt stöd i samband med privatiseringen.

i) Skyldigheten att genomföra åtgärderna i omstruktureringsplanen

I beslutet om att inleda förfarandet hävdade kommissionen att den ekonomiska sanering av Italstrade som anges i omstruktureringsplanen inte har slutförts. Kommissionen observerade särskilt följande:

— Antalet tillsvidareanställda 1994 var 866 (och sjönk till 793 år 1995), dvs. fler anställda än vad som var avsett för hela byggdivisionen i omstruktureringsplanen.

— Den beskrivna ökningen av personalen sammanföll med en avgjort negativ ekonomisk situation, med förluster på 15 miljarder lire 1995 och 96 miljarder lire 1996.

Den italienska regeringen hävdade i sitt yttrande att de uppgifter som kommissionen har använt även innefattar arbetstagare som var upptagna på företagets avlöningslista, men som i praktiken inte arbetade (t. ex. de som fick ersättning från arbetslöshetskassan). En jämförelse av likartade uppgifter skulle enligt Italiens regering leda till följande slutsatser:

	1993	1994	1995	1996	1997
Personal som omfattas av omstruktureringsplanen (genomsnitt)	1 003	759	550	…	609
Personal vid årets utgång, enligt personalregistret	854	645	680	642	543

Anm: Uppgifterna avser hela byggdivisionen (Condotte och Italstrade).

Enligt Italiens regering visar ovanstående uppgifter att effektivitetsmålet i omstruktureringsplanen har uppnåtts.

För att göra en korrekt jämförelse av uppgifterna måste man emellertid se till det genomsnittliga antalet anställda per år (uppskattat som ett aritmetiskt genomsnitt av uppgifterna vid årets utgång för två på varandra följande år):

	1993	1994	1995	1996	1997
Genomsnittlig personal per år (kommissionens uppskattning)	uppgift saknas	750	663	661	592

Som framgår tydligt var det bara 1994 som genomsnittet överensstämde med omstruktureringsplanen. Därefter, både 1995 och 1996, verkar genomsnittet ligga högt över vad som fastställts i planen.

Samtidigt, delvis på grund härav, var Italstrade ekonomiska resultat kraftigt negativt, i motsats till vad som fastlagts i omstruktureringsplanen. I planen räknade man med en nettovinst på 24 respektive 26 miljarder lire 1995 respektive 1996, men Italstrade hade nettoförluster på 15 respektive 96 miljarder lire under de två åren. Endast år 1997 registrerades en vinst på 2 miljarder lire, men detta var tack vare extraordinära intäkter (till stor del medel som tillskjutits av Fintecna) på 66 miljarder lire.

I detta hänseende är det inte tillräckligt att, som den italienska regeringen gör, hävda att försämringen berodde på en ogynnsam utveckling av marknaden som inte kunde förutses. I planen förutsågs i själva verket att Italstrade tack vare interna omstruktureringsåtgärder skulle vara i stånd att uppnå en industrimarginal på 7 % brutto av omsättningen, före strukturomläggningskostnaderna, redan från och med 1995. En sådan marginal skulle i teorin ha gjort det möjligt för företaget att trots de minskade intäkterna få en nettovinst på ca 12 miljarder lire 1995 och 13 miljarder lire 1996.

Tack vare en industrimarginal på 7 % menade kommissionen att företaget även med en mer pessimistisk prognos över marknadsförhållandena — som senare blev verklighet — skulle ha varit i stånd att i allt väsentligt bibehålla en ekonomisk jämvikt, utan att ha behov av ytterligare kapitaltillskott. I själva verket uppnådde Italstrade 1995 och 1996 till och med en negativ industrimarginal och dessutom en nettoförlust 1996 som översteg det egna kapitalet.

Det bör emellertid påpekas att perioden 1995–1997 var en av de svåraste perioderna för byggsektorn i Italien (där Italstrade utförde över 60 % av sin orderstock) med en betydande minskning av anbudens värde (framförallt för offentlig upphandling) samt en drastisk urholkning av vinstmarginalerna. För att möta denna negativa konjunktur genomförde företaget mera ingripande omstruktureringsåtgärder än vad som angavs i den godkända planen, genom att minska företagets driftskostnader och ytterligare rationalisera organisationsstrukturen.

Italstrade minskade särskilt sina strukturkostnader kraftigare än vad som fastlagts i den av kommissionen godkända omstruktureringsplanen. Som framgår av tabell 1 minskade Italstrade trots försämringen av bruttomarginalen 1995 och 1996 sina strukturkostnader från 15 miljarder lire 1995 (- 6 % jämfört med planen) till 13 miljarder lire 1997 (- 35 % jämfört med planen).

Dessa omstruktureringsåtgärder gjorde det möjligt för Italstrade att uppnå en bruttomarginal på omkring 6 % av omsättningen, trots att intäktsnivån var 70 % lägre än vad som fastlagts i planen. De gjorde det även möjligt för Italstrade att uppnå en, om än liten, nettovinst för första gången på länge.

Tabell 1

Italstrades ekonomiska och finansiella resultat

(i miljarder lire)

	1995 plan	1995 reellt	1996 plan	1996 reellt	1997 plan	1997 reellt
Nettoomsättning	503	197	790	239	854	330
Bruttomarginal	28	(10)	35	(2)	35	18
Strukturkostnader	(16)	(15)	(19)	(16)	(20)	(13)
Nettoresultat (förlust)	24	(15)	26	(96)	27	2

Källa: Italstrades balansräkningar för 1995, 1996 och 1997, omklassificerade i IRI:s yttrande av den 19 januari 1998.

En stor del av företagets nettoförluster under denna period berodde på en värdeförsämring av tillgångarna till följd av mindre realiserbara marginaler för pågående och redan erhållna arbeten.

Det bör vidare noteras att enligt den plan som lagts fram för kommissionen kommer rationaliseringsåtgärderna att förstärkas ytterligare genom att särskild uppmärksamhet kommer att ägnas de centrala strukturkostnaderna.

Härmed kan villkoret i artikel 1.2 i beslutet anses vara uppfyllt, även med beaktande av de åtgärder som företaget vidtagit för att möta en marknadssituation som var värre än vad som förutsågs i omstruktureringsplanen.

ii) Åtagandet att privatisera Italstrade i enlighet med den angivna tidsplanen eller i vart fall inom rimlig tid

Beslutet fattades med beaktande av bland annat den italienska regeringens åtagande att snabbt privatisera Italstrade i enlighet med omstruktureringsplanen. På grundval av de upplysningar som lagts fram ansåg kommissionen i beslutet att denna privatisering kunde genomföras inom en mycket snäv tidsram [1]. Kommissionen betraktade en snabb överlåtelse av Italstrade som ett av de viktigaste inslagen i bedömningen av förenligheten av det stöd som beviljats Iritecna, bland annat med hänsyn till det betydande stöd som företaget redan hade mottagit.

Kommissionen har medgett att viss omstrukturering inom sektorn fortfarande pågick vid tiden för beslutet. Mot bakgrund av Iritecna-planen bedömde kommissionen emellertid att denna ”borde avslutas under 1995 [2]”, för att möjliggöra en överlåtelse av företagen. Av dessa skäl anges i artikel 1.3 och 1.5 i beslutet ett åtagande att privatisera Fintecnas dotterbolag i enlighet med den tidsplan som lagts framför kommissionen, eller i vart fall inom rimlig tid, och utan ytterligare statligt stöd.

Försäljningsförfarandet avbröts dock kort efter det att beslutet hade fattats och återupptogs först i november 1995. Detta berodde enligt Italiens regering på nödvändigheten av att närmare undersöka de rättsliga verkningarna av de avtalsenliga garantier som IRI utställt för arbetena med höghastighetstågen.

Först i mars 1997 undertecknades avtalet om överlåtelse av 49 % av Fintecnas aktier i Italstrade till företaget Astaldi. Vid den tidpunkt då förfarandet inleddes hade kommissionen inte tillräckliga uppgifter för att bedöma huruvida överlåtelsen kunde betraktas som ”verklig” och oåterkallelig, vilket krävdes i beslutet. Kommissionen hade särskilt tvivel om följande frågor:

— Överföringen av ledningsbefogenheterna (utnämningen av företagsledningen) från Fintecna till förvärvaren.

— De finansiella effekterna för Fintecna av eventuella ytterligare förluster i Italstrade.

— Villkoren för överföringen av återstående 51 % av kapitalet.

— Möjligheten att IRI:s garantier för kontraktet för höghastighetståget måste betalas ut.

Italiens regering lämnade i sitt svar tillräckliga upplysningar för att kommissionens tvivel skulle kunna undanröjas.

Vad gäller överföringen av ledningsbefogenheterna kan det anmärkas att förvärvaren tilldelas ansvaret för att utnämna den verkställande direktören, som får ledningsbefogenheter för företaget genom bemyndigande från styrelsen. Den verkställande direktörens befogenheter begränsas endast i fråga om eventuella handlingar som kan skada Fintecna eller IRI inom ramen för arbetena med höghastighetståget. Styrelsen består av sju ledamöter, varav tre — däribland den verkställande direktören — utnämns av Astaldi, tre av Fintecna och ordföranden utnämns av Astaldi med Fintecnas samtycke.

Det kan på grundval av dessa upplysningar konstateras att förvärvaren övertar alla Fintecnas befogenheter vad gäller ledningen av Italstrade.

I fråga om Fintecnas eventuella åtaganden för Italstrades framtida förluster, anges i avtalet att aktieinnehavarna skall bidra till Italstrades eventuella finansiella behov i proportion till deras andel av aktiekapitalet, fram till dess att Fintecnas återstående aktieinnehav överlåts. Från och med då kommer Astaldi naturligtvis att vara ensamt ansvarigt för Italstrades resultat.

Genom denna mekanism kan Fintecna på nytt komma att behöva tillföra offentliga medel till Italstrade vid eventuella framtida kapitaltillskott. Det anges dock i avtalet att sådana kapitaltillskott skall göras gemensamt av Fintecna och Astaldi i förhållande till deras andelar. Förekomsten av en privat aktieägare garanterar dessutom att alla eventuella investeringar i Italstrade görs på grundval av den förväntade avkastningen på de medel som tillskjuts. Om utsikterna för Italstrade är negativa kommer den privata investeraren inte att tillskjuta ytterligare medel utan i stället välja att likvidera företaget.

Det är således möjligt att Italstrade kommer att ta emot ytterligare offentliga medel genom Fintecna.

[1] Se avsnitt III, punkt 6.
[2] Se avsnitt IV, punkt 3.

Sådana medel kommer dock att betraktas som normala marknadsekonomiska investeringar, eftersom den privata investeraren kommer att bidra till dessa i betydande mån (med nästan hälften). Dessa medel kan därför inte betraktas som statligt stöd enligt artikel 92 i fördraget.

I samband med kapitaltillskott förutsätter kommissionen att det inte är fråga om statligt stöd i de fall de offentliga medlen tillskjuts tillsammans med en motsvarande privat investering ([1]).

I det aktuella ärendet kommer Fintecna och Astaldi att delta i eventuella kapitaltillskott till förmån för Italstrade uteslutande i proportion till deras respektive andelar i företaget. I ett sådant fall kan det antas att Fintecnas eventuella kapitaltillskott i Italstrade kommer att göras på villkor som är acceptabla för en privat investerare som agerar under normala marknadsförhållanden.

Vad gäller villkoret om att Fintecna skall överlåta återstående 51 % av kapitalet till Astaldi, anges i avtalet en rätt för Fintecna att överlåta denna andel till Astaldi till ett på förhand fastställt pris, från och med den 1 januari till och med den 30 juni 1999 eller upp till sex månader efter det att IRI har lösgjort garantierna för höghastighetstågprojektet.

Det framgår klart av den italienska regeringens upplysningar att de två parterna inte är rättsligt skyldiga att fullfölja överlåtelsen av Italstrade. Fintecna har endast *rätt* att överlåta det återstående kapitalet. Endast om företaget utnyttjar denna rätt är den andra parten skyldig att fullfölja överlåtelsen. Det finns en möjlighet att Fintecna väljer att inte utnyttja denna rätt. I så fall är villkoret i beslutet inte uppfyllt, eftersom överlåtelsen av Italstrade då inte skulle fullbordas.

Italiens regering har emellertid åtagit sig att se till att Fintecna överlåter de återstående aktierna i Italstrade på de villkor som anges i beslutet, särskilt vad gäller tidsfristerna för utnyttjandet av säljoptionen. Med hänsyn till detta åtagande kan Fintecnas resterande aktiepost i Italstrade betraktas som endast tillfällig och tjäna som säkerhet för IRI i samband med IRI:s garantier för höghastighetstågprojektet om köparen inte uppfyller sina förpliktelser.

([1]) Se ”Tillämpning av artiklarna 92 och 93 i fördraget på offentliga myndigheters deltagande i företagens kapital”, EG:s bulletin 9-1984, punkt 3.2.

Trots att Fintecna fortfarande äger 51 % av Italstrade är därför villkoret i artikel 1.3 i beslutet uppfyllt. Att försäljningen har försenats beror på omständigheter som ligger utanför Fintecnas kontroll (avtalsvillkoret om arbetena med höghastighetståget). Fintecna har, i den mån företaget har kunnat, agerat i syfte att privatisera Italstrade så snabbt som möjligt. Denna målsättning bör som nämnts betraktas om uppfylld med stöd av villkoren i köpeavtalet och de italienska myndigheternas åtagande att fullfölja överlåtelsen av den resterande aktieposten så fort som möjligt.

Vad gäller avtalsvillkoren avseende arbetena med höghastighetståget, tar kommissionen hänsyn till att IRI och TAV förhandlar om att slopa villkoret om att IRI skall behålla aktiemajoriteten i Italstrade. Kommissionen anser att ett positivt resultat av dessa förhandlingar skulle kunna påskynda överföringen, även formellt, av hela Italstrades kapital till Astaldi.

iii) Förbudet mot att använda inkomsterna från Fintecnas försäljningar för att stödja företag i svårigheter och iv) förbudet mot att bevilja nytt stöd i samband med privatiseringen

För att avgöra om Fintecna har iakttagit villkoren i artikel 1.4 och 1.5 i beslutet, särskilt förbudet mot att bevilja ytterligare stöd, måste det avgöras om de medel som beviljats Italstrade efter 1994 enligt artikel 92.1 i fördraget kan betraktas som en investering som gjorts enligt marknadsvillkor eller om de utgör statligt stöd.

För att bedöma om de finansiella relationerna mellan staten och offentligt ägda företag omfattar statligt stöd enligt artikel 92 analyserar kommissionen de finansiella flödena mot bakgrund av principen om en privat investerare i en marknadsekonomi. I detta ärende skall det undersökas om de medel som beviljats Italstrade utgör statliga medel och, därefter, om dessa medel har beviljats i enlighet med den nämnda principen.

Italstrade överfördes som ett led i Iritecna-planen till Fintecna, som kontrolleras till 100 % av IRI, som i sin tur är ett industriellt holdingbolag som ägs till 100 % av det italienska finansministeriet. Den italienska regeringen utser IRI:s styrelse, som i sin tur utser Fintecnas styrelse.

Enligt fast rättspraxis från Europeiska gemenskapernas domstol (särskilt dom av den 21 mars 1991 i mål C-305/89, Italien mot kommissionen) skall det ”för att avgöra huruvida ett stöd skall betraktas som statligt stöd enligt artikel 92 i fördraget inte göras någon åtskillnad mellan de fall där stöd beviljas direkt av staten och de fall där det beviljas av offentliga eller privata organ som inrättats eller utsetts av staten” ([1]). Därför kan man utgå från att de medel som beviljades Italstrade utgjorde statliga medel, även om de inte direkt beviljades av staten.

Det är i detta hänseende inte tillräckligt att, som den italienska regeringen gör i sitt yttrande, hävda att Fintecnas finansiella ingripanden har utförts med medel som genererats från företaget och inte med medel som erhållits från staten. En icke lönsam användning av medel som härrör från den egna verksamheten, som skett i Italstrade fall, minskar vinsten för företagets aktieägare — IRI — och i sista hand staten. Fintecna hade kunnat använda de egna medlen till mera lönsamma verksamheter och därigenom göra det möjligt för IRI, och därmed staten, att få en större ekonomisk avkastning på sin investering.

Eftersom en mindre avkastning på IRI:s investering i sista hand betyder en utebliven intäkt för staten, kan det konstateras att de medel som beviljats Italstrade utgör statliga medel, även om de inte betalats ut direkt av staten. För bedömningen av huruvida de omfattas av förbudet i artikel 92.1 måste de därför analyseras mot bakgrund av principen om en investerare i en marknadsekonomi ([2]).

Enligt denna princip omfattar en finansiell transaktion mellan en stat och ett offentligt ägt företag statligt stöd om den inte skulle ha utförts av en privat investerare som är verksam under normala marknadsekonomiska villkor. Det kan framförallt antas vara fråga om statligt stöd när ”företagets finansiella läge och i synnerhet strukturen och storleken på dess skulder är sådana att en normal avkastning på det investerade kapitalet (utdelning eller kapitalintäkter) inte kan förväntas inom rimlig tid” ([3]).

Det är således nödvändigt att bedöma Italstrades ekonomiska och finansiella situation under åren före kapitaltillskotten, se tabell 2.

Tabell 2

Italstrades ekonomiska och finansiella resultat

(i miljarder lire)

	1993	1994	1995	1996
Nettoomsättning	uppgift saknas	245,1	197,3	238,9
Bruttomarginal	uppgift saknas	(37,5)	18,9 ([2])	(2,0)
Nettoresultat (förlust)	(183,0)	(19,3) ([1])	(15,0) ([2])	(96)
Nettoförmögenhet	uppgift saknas	(30,0)	(15,0)	(32,0)

([1]) Efter Iritecnas avskrivning av skulder på 186 miljarder lire.
([2]) Efter extraordinära intäkter på 45,8 miljarder lire, varav 22 miljarder lire från försäljning av tillgångar till dotterbolag och Iritecna.

Källa: Italstrades balansräkningar.

Ovanstående siffror visar att Italstrade inte var ett lönsamt företag vid tiden för Fintecnas kapitaltillskott. Fintecna sköt till nytt kapital 1996, trots att någon betydande avkastning på investeringen inte kunde förväntas.

Det är därför inte tillräckligt att åberopa den omständigheten att kostnaderna för likvidationen skulle ha överstigit kostnaderna för kapitaltillskotten. En privat aktieägare skulle vid en försämring av marknadsutsikterna eventuellt ha likviderat företaget långt före 1996 och även före 1994 för att undgå kostsamma kapitaltillskott och därigenom minska likvidationskostnaderna betydligt.

På grundval av dessa överväganden utgör de finansiella medel som Fintecna har beviljat Italstrade efter 1994 statligt stöd enligt artikel 92.1 i fördraget. Villkoret i artikel 1.5 i beslutet har därför inte uppfyllts. På grund härav måste man samtidigt med bedömningen av om det nya stödet är förenligt med den gemensamma marknaden på nytt bedöma förenligheten av det stöd till Italstrade som godkändes i beslutet (450 miljarder lire).

Vid bedömningen av om beslutet har iakttagits är det inte tillräckligt att slå fast att det sammanlagda stödbelopp som godkänts inte kommer att överskridas. I artikel 1.5 i beslutet föreskrivs uttryckligen att privatiseringen inte skulle finansieras av ytterligare statligt stöd. Skälet till detta var att det var nödvändigt att minimera de snedvridande effekterna av det beviljade stödet och att använda alla intäkter från försäljning-

([1]) REG 1991, s. I-1603, punkt 13 i domskälen.
([2]) Kommissionens meddelande till medlemsstaterna om tillämpningen av artiklarna 92 och 93 i fördraget och artikel 5 i kommissionens direktiv 80/723/EEG på offentliga företag inom tillverkningsindustrin, EGT C 307, 13.11.1993, s. 3, avsnitt III.
([3]) ibid. stycke 16.

arna för att minska Iritecna/Fintecna-koncernens kostnader för likvidationen.

Mot bakgrund av att de företag som var mest attraktiva för eventuella privata investerare hade överförts till Fintecna för att avyttras och endast i begränsad utsträckning för att omstruktureras, fanns i beslutet ett uttryckligt förbud mot att bevilja ytterligare stöd till dessa företag.

I princip kan det vara tillåtet att lämna statligt stöd vid privatisering av offentliga företag, antingen till förmån för köparen — om försäljningen inte sker till marknadsvärde — eller till förmån för det överlåtna företaget, om köpeavtalet ålägger köparen en skyldighet att driva vidare olönsamma verksamheter som en marknadsmässig investerare skulle ha avvecklat

Vad gäller försäljningen av Italstrade till en privat investerare bör det noteras att transaktionen genomfördes i överensstämmelse med de relevanta gemenskapsreglerna. Både förfarandet 1994 — som senare avbröts — och förfarandet 1995 — som avslutades genom överlåtelsen av företaget till Astaldi — skedde i form av offentlig upphandling. Under upphandlingsförfarandet anmälde omkring 20 investerare ett preliminärt intresse av att köpa Fintecnas företag inom byggsektorn. Av dessa bekräftade 13 sitt intresse och fick informationsmaterial. Tre av dem valdes därefter ut och fördes upp på en så kallad short list. Slutligen var det bara Astaldi som lämnade ett bindande bud och det företaget togs därför med i den så kallade försiktighetsfasen (*due diligence*).

Det förfarande som Fintecna följde säkerställde att alla potentiella investerare deltog i försäljningen på lika villkor och att det bästa budet slutligen valdes ut. Kommissionen kan därför konstatera att företaget överläts till marknadspris och att Astaldi inte fick något stöd i samband med förvärvet av Italstrade.

Köpeavtalet innehåller dessutom inte några särskilda skyldigheter för köparen i fråga om att driva vidare eventuell förlustbringande verksamhet. Försäljningsvillkoren innehåller därför inte något stöd till Italstrade.

Sedan det har fastställts att det stöd som beviljats Italstrade efter 1994 utgör statligt stöd enligt artikel 92.1 och att därmed även det stöd som företaget mottog före 1994 och som kommissionen godkände i beslutet i princip måste betraktas som olagligt, måste det undersökas om det samlade stödet är förenligt med den gemensamma marknaden.

IV

Visst stöd är eller kan betraktas som förenligt med den gemensamma marknaden enligt artikel 92.2 och 92.3 i fördraget.

Med hänsyn till arten av de åtgärder som här undersöks kan artikel 92.2 och 92.3 a och b inte tillämpas. På grund av Italstrades olikartade verksamheter och geografiska läge och då åtgärderna inte har regionalt syfte, kan endast undantaget i artikel 92.3 c tillämpas, vilket avser stöd till utvecklingen av vissa näringsverksamheter. Stödet måste med hänsyn till sin art betraktas som ett stöd till omstrukturering av företag i svårigheter.

Kommissionen har i fråga om denna typ av stöd utarbetat gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter [1]. För att kommissionen skall kunna godkänna *ad hoc*-stöd till ett företag i svårigheter, måste stödet i praktiken uppfylla följande villkor:

i) Det skall garantera att företagets långfristiga lönsamhet återställs.

ii) Det skall förebygga otillbörliga konkurrenssnedvridningar.

iii) Det skall stå i proportion till kostnaderna för och fördelarna av omstruktureringen och därför begränsas till vad som är absolut nödvändigt.

iv) Omstruktureringsplanen måste genomföras fullt ut.

v) Kommissionen skall följa och övervaka genomförandet av planen.

Endast om samtliga dessa villkor är uppfyllda kan kommissionen anse att stödets verkningar inte strider mot gemenskapens intresse och godkänna stödet enligt artikel 92.3 c.

Vad gäller punkt i, hade de italienska myndigheterna redan vid tidpunkten för beslutet lagt fram en omstruktureringsplan som syftade till att återställa Italstrades lönsamhet från och med 1995. Det stöd som beviljades Italstrade fram till och med 1994 (450

[1] EGT C 368, 23.12.1994, s. 12.

miljarder lire) betraktades som förenligt med den gemensamma marknaden med stöd av denna plan och på grundval av riktlinjerna. Italstrade uppnådde dock inte de förväntade ekonomiska resultaten och måste därför få statligt stöd på nytt (som nämnts ovan med ca 178 miljarder lire).

Den omstruktureringsplan för Italstrade som kommissionen godkände i sitt beslut byggde på försiktiga antaganden om företagets orderstock. Den 31 december 1992 motsvarade företagets orderstock 2 377 miljarder lire, varav ca 558 miljarder lire avsåg kontrakt i samband med höghastighetståget. På grundval av den takt i vilken arbetena utfördes, var det rimligt att räkna med att Italstrades omsättning och ekonomiska resultat skulle utveckla sig på det sätt som framgår av tabell 3.

Tabell 3

Prognos över Italstrades ekonomiska och finansiella resultat

(i miljarder lire)

	1995	1996	1997
Nettoomsättning	503	790	854
Bruttomarginal	28	35	35
Driftsresultat	12	16	15
Nettoresultat (förlust)	24	26	27

Källa: Iritecnas omstruktureringsplan.

Krisen på den italienska byggmarknaden blev emellertid värre än förväntat och de order avseende höghastighetståget som redan erhållits försenades av skäl som låg utanför företagets kontroll. Som beskrivs i tabell 1 blev därför Italstrades omsättning betydligt lägre än förväntat, nämligen

— 197 miljarder lire 1995, dvs. 39 % av den förväntade siffran, och

— 239 miljarder 1996, dvs. 30 % av den förväntade siffran.

Båda dessa år, liksom 1994, var Italstrades omsättning ca 50 % lägre än 1992, ett år då krisen på den marknad där företaget är verksamt redan var mycket allvarlig. Det bör noteras att Italstrades omsättning minskade mer under denna period än vad som var fallet för sektorn som helhet. Italstrade reagerade på denna yttre försämring av marknadsvillkoren genom att genomföra mera långtgående omstruktureringsåtgärder än vad som fastlagts i planen.

År 1996 utarbetade företaget sålunda en ny intern omstruktureringsplan (se tabell 4) som syftade till att återställa en stabil lönsamhetsnivå för verksamheterna. Planen förutsåg bland annat att verksamheten med höghastighetståget långsamt skulle återupptas, men den byggde i huvudsak på ytterligare begränsningar av strukturkostnaderna i förhållande till den plan som godkändes i kommissionens beslut.

Tabell 4

Italstrades verksamhetsplan för 1998–2000

(i miljarder lire)

	1998	1999	2000
Nettoomsättning	370	400	453
Bruttomarginal	21	28,5	31
Strukturomkostnader	(15)	(15)	(16)
Nettoresultat (förlust)	6	7,5	9,5

Källa: Italstrades omstruktureringsplan för 1998–2000.

Särskilt kommer strukturkostnaderna att hållas 25 % lägre än vad som förutses i planen, för att behålla en tillräcklig lönsamhet trots en betydligt lägre omsättning än vad som ursprungligen förväntades.

Italstrade kommer att få ett nettoresultat på omkring 2 % av intäkterna för perioden, trots en produktionsnivå som är mindre än 50 % av den som förväntades i Iritecna-planen för 1996. Detta har möjliggjorts genom en ytterligare nedskärning av strukturkostnaderna genom ytterligare personalminskningar och omstruktureringar av driftsprocesserna.

Företaget registrerade visserligen ändå förluster 1996, både driftsförluster och nettoförluster. Redan 1996 fanns det dock en tydlig positiv tendens till minskning av driftsförlusterna, dvs. en förbättring av företagets konkurrenskraft. År 1997 bekräftades denna tendens av de positiva resultaten avseende såväl bruttomarginalen som nettoresultatet.

Tack vare de omstruktureringsåtgärder som företaget utförde under perioden 1996–1997, vilka gick utöver den plan som kommissionen godkände i beslutet, kommer Italstrade att kunna uppnå en tillräcklig lönsamhetsnivå trots den oväntade försämringen av marknadsvillkoren. Det måste dock noteras att en sådan långsiktig lönsamhet har uppnåtts tack vare interna

omstruktureringsåtgärder (kapacitetsminskningar osv.) och inte tack vare optimistiska marknadsutsikter.

Det första av de nödvändiga villkoren för godkännande av omstruktureringsstöd kan därmed anses vara uppfyllt.

Kommissionen noterar i detta sammanhang att företaget har överförts till en privat aktieägare och att staten enligt avtalsvillkoren inte kommer att ge finansiellt stöd för Italstrades eventuella framtida förluster. Förekomsten av en privat majoritetsaktieägare (se avsnitt III, punkt ii) garanterar dessutom en större säkerhet vad gäller Italstrades utsikter till lönsamhet.

I fråga om punkt ii är det nödvändigt att det stöd som beviljas ett företag inte ger upphov till otillbörliga konkurrenssnedvridningar. I princip ger allt statligt stöd till ett företag upphov till en otillbörlig snedvridning av den fria konkurrensen, eftersom det sätter det företaget in en fördelaktigare ekonomisk ställning än dess konkurrenter. Denna effekt måste därför uppvägas genom minskningar av produktionskapacitet, särskilt inom sektorer som byggsektorn, där det finns en betydande överkapacitet.

I detta fall förutsågs redan i den omstruktureringsplan som kommissionen godkände i beslutet en betydande kapacitetsminskning. Inom byggsektorn är företagens produktionskapacitet i huvudsak baserad på mänskliga resurser, både vad gäller planering och utförande av arbetet. Den relevanta minskningen av dessa resurser tillsammans med den betydande produktionsminskningen visade tydligt vid tiden för beslutet att företagets marknadsandel hade minskat betydligt. Kommissionen ansåg emellertid att det stöd som beviljats Italstrade fram till och med den 31 december 1994 uppfyllde kriterierna för omstruktureringsstöd.

Eftersom Italstrade har fått ytterligare stöd efter beslutet måste det kontrolleras om dessa nya medel påverkar handeln mellan medlemsstaterna i en utsträckning som strider mot det gemensamma intresset. Det skulle vara fallet om företaget har kunnat använda dessa medel för att finansiera en affärspraxis som gör det möjligt för det att öka sin egen marknadsandel på bekostnad av de konkurrenter som inte har fått stöd.

Som nämnts ovan minskade emellertid Italstrade under perioden 1995–1997 sin personal och därmed sin produktionskapacitet i större utsträckning än vad som fastställts i planen.

Kommissionen menade att den utveckling av företagets omsättning som fastställts i omstruktureringsplanen (se tabell 3) inte påverkade handeln mellan medlemsstaterna på ett sätt som stred mot det gemensamma intresset. Italstrades omsättning under perioden 1995–1997 var omkring 30 % av vad som angetts i planen och företaget erhöll order i en betydligt långsammare takt, vilket framgår av tabell 5.

Tabell 5

Utvecklingen av Italstrades omsättning och orderstock

(i miljarder lire)

	1993	1994	1995	1996	1997
Nettoomsättning	660	245	197	239	370
Orderstock	1 653	1 284	1 256	1 077	1 036
varav projektet för höghastighetståget	558	530	480	380	uppgift saknas

Källa: Italstrades balansräkningar.

Det framgår tydligt av ovanstående siffror att Italstrades konkurrensutsatta verksamheter på världsmarknaderna har minskat gradvis till följd av omstruktureringen av företaget. Den i beslutet godkända omstruktureringsplanen förutsåg en orderingång som i stort sett motsvarade omsättningsnivån för vart och ett av de år som planen omfattade. En sådan produktions- och ordernivå ansågs vara förenlig med den gemensamma marknaden med hänsyn till de betydande omstruktureringsåtgärder som företaget redan hade genomfört.

Trots att omsättningen minskade med nästan 70 % i förhållande till planen, minskade Italstrade även sin egen ordstock med omkring 40 % i förhållande till den 31 december 1993 och begränsade därigenom den egna konkurrensutsatta verksamheten på referensmarknaderna i betydande utsträckning, mer än vad som angavs i Iritecna-planen. Företagets slutliga konkurrensmässiga ställning kommer således inte att påverka handeln i en utsträckning som strider mot det gemensamma intresset.

Med avseende på punkt iii skall statligt stöd för att kunna förklaras förenligt med den gemensamma marknaden begränsas till det strikta minimum som krävs för att finansiera en ekonomisk sanering och det får inte användas för att finansiera aggressiva konkurrensmetoder, förutom i den utsträckning det är nödvändigt för att återställa företagets lönsamhet.

Det kan av den italienska regeringens uppgifter konstateras att Fintecnas stöd till Italstrade var nödvändigt

för att täcka förlusterna i samband med nedskrivningen av tillgångarna och kostnaderna för kapacitetsminskningen (personalminskningar). Under förseningarna av försäljningen av Italstrade finansierade Fintecna mera långtgående omstruktureringsåtgärder än vad som hade fastställts i Iritecna-planen för att möta den oväntade försämringen av marknadsutsikterna.

Kommissionen anser därför att det beviljade stödet inte gav företaget ytterligare likvida medel som saknade samband med omstruktureringsförfarandet och som kunde finansiera aggressiva affärsmetoder eller investeringar som inte var nödvändiga för omstruktureringen.

Kommissionen noterar vidare att Italstrade inte kommer att få någon skattekredit avseende de förluster som täckts genom Fintecnas kapitaltillskott.

Stödmottagaren skall slutligen i betydande omfattning bidra till finansieringen av omstruktureringen, eftersom eventuella ytterligare omkostnader skall bäras av båda aktieägarna i förhållande till deras respektive andelar i företaget, fram till dess att de återstående 51 % aktierna har överförts definitivt.

Den italienska regeringen bör regelbundet lägga fram information om hur privatiseringen fortlöper och om genomförandet av den omstruktureringsplan som upprättats för Italstrade.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det stöd uppgående till sammanlagt 178 miljarder lire (78 miljoner ecu) som under åren 1995–1997 beviljades Italstrade SpA. (Italstrade) i form av kapitaltillskott och det stöd uppgående till 450 miljarder lire som beviljades före 1994 och som kommissionen redan har godkänt utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 92.1 i fördraget och artikel 6.1 i EES-avtalet.

Stödet uppfyller kriterierna i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter av den 27 juli 1994. Stödet undantas därför från förbudet i artikel 92.1 i fördraget och artikel 61.1 i EES-avtalet med stöd av artikel 92.3 c i fördraget och artikel 61.3 c i EES-avtalet, som ett stöd som är förenligt med den gemensamma marknaden, under förutsättning att artikel 2 iakttas.

Artikel 2

Italien skall överlåta Fintecnas återstående aktier i Italstrade till den privata aktieägaren inom den tid och enligt de villkor som anges i köpeavtalet, särskilt de fastställda tidsfristerna för utnyttjandet av optionen.

Artikel 3

För att säkerställa att Italien samarbetar fullständigt i åtgärderna för att kontrollera detta beslut, skall Italien lägga fram halvårsrapporter för kommissionen om Italstrades ekonomiska och finansiella utveckling och i god tid underrätta kommissionen om de viktigaste åtgärderna i samband med försäljningen av Fintecnas återstående aktieinnehav i Italstrade.

Den första rapporten skall innehålla Italstrades ekonomiska och finansiella resultat per den 30 juni 1998 och skall ha kommit in till kommissionen senast den 31 december 1998.

Artikel 4

Detta beslut riktar sig till Republiken Italien.

Utfärdad i Bryssel den 16 september 1998.

På kommissionens vägnar
Karel VAN MIERT
Ledamot av kommissionen